

Konvencija 182
**KONVENCIJA O ZABRANI I TRENUTNIM DJELOVANJIMA ZA
UKIDANJE NAJGORIH OBLIKA DJEĆJEG RADA**

Opća konferencija Međunarodne organizacije rada koju je u Ženevi sazvalo Upravno tijelo Međunarodnog ureda rada, sastavši se na 87. zasjedanju 1. lipnja 1999., i

imajući na umu potrebu usvajanja novih instrumenata o zabrani i ukidanju najgorih oblika dječjeg rada, kao glavnog prioriteta za djelovanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini, uključujući međunarodnu suradnju i pomoć, i kao dopunu Konvenciji i Preporuci o najnižoj dobi za zapošljavanje iz 1973., koji ostaju temeljni instrumenti o dječjem radu, i

smatrajući da djelotvorno ukidanje najgorih oblika dječjeg rada zahtijeva trenutno i sveobuhvatno djelovanje, uzimajući u obzir važnost besplatnog osnovnog obrazovanja i potrebe da se dotična djeca udalje sa svakog takvog rada i da se osigura njihova rehabilitacija i integracija u društvo, vodeći istovremeno brigu o potrebama njihovih obitelji, i

podsećajući na rezoluciju o ukidanju dječjeg rada koju je usvojila Međunarodna organizacija rada na svom 83. zasjedanju 1996. godine, i priznajući da je dječji rad uvelike prouzročen siromaštvom, te da je dugotrajno rješenje u održivom ekonomskom rastu koji vodi društvenom napretku, a osobito smanjenju siromaštva i svima dostupnom obrazovanju, i

podsećajući na Konvenciju o pravima djeteta koju je 20. studenoga 1989. usvojila Opća skupština Ujedinjenih naroda, i podsećajući na Deklaraciju MOR-a o temeljnim načelima i pravima na radu i način njezine primjene koje je Međunarodna konvencija rada usvojila na svom 86. zasjedanju 1998. godine, podsećajući na to da su neki od najgorih oblika dječjeg rada obuhvaćeni drugim međunarodnim instrumentima, a osobito Konvencijom o prisilnom radu iz 1930. i Dopunskom konvencijom Ujedinjenih naroda o ukidanju ropstva, trgovine robljem i instituta i praksi sličnih ropstvu iz 1956., i

odlučivši usvojiti određene prijedloge u vezi s dječjim radom, a što je četvrta točka dnevnog reda zasjedanja, i

odlučivši da ovi prijedlozi dobiju oblik međunarodne konvencije;
usvaja sedamnaestog lipnja tisuću devetsto devedeset devete godine sljedeću konvenciju koja se naziva Konvencija o najgorim oblicima dječjeg rada iz 1999.

Članak 1.

Svaka članica koja ratificira ovu Konvenciju mora, kao najhitniju zadaću, poduzeti trenutne i djelotvorne mjere kako bi osigurala zabranu i ukidanje najgorih oblika dječjeg rada.

Članak 2.

U smislu ove Konvencije, izraz "dijete" se primjenjuje na sve osobe mlađe od 18 godina.

Članak 3.

U svrhe ove Konvencije izraz "najgori oblici dječjeg rada" obuhvaća:

- (a) sve vrste ropstva ili ropstvu slične prakse, kao što je prodaja djece i trgovina djecom, dužničko ropstvo i kmetstvo, te prisilni ili obvezni rad, uključujući prisilno ili obvezno novačenje djece za njihovo korištenje u oružanim sukobima;
- (b) korištenje, podvođenje ili nuđenje djeteta za prostituciju, proizvodnju pornografskog materijala ili pornografske priredbe;
- (c) korištenje, podvođenje ili nuđenje djeteta za nezakonite djelatnosti, a osobito za proizvodnju droge i trgovinu drogom na način definiran odgovarajućim međunarodnim ugovorima;
- (d) rad koji bi, zbog svoje naravi i okolnosti u kojima se obavlja, mogao štetiti zdravlju, sigurnosti i moralu djece.

Članak 4.

1. Vrste rada spomenute u članku 3. (d) moraju se odrediti nacionalnim zakonima ili drugim propisima ili od strane nadležne vlasti, nakon savjetovanja s organizacijama zainteresiranih poslodavaca i radnika, uzimajući u obzir relevantne međunarodne standarde, a posebno stavke 3. i 4. Preporuke o najgorim oblicima dječjeg rada iz 1999.

2. Nadležna vlast mora, nakon savjetovanja s organizacijama zainteresiranih poslodavaca i radnika, utvrditi gdje postoje vrste rada koje su na taj način određene.

3. Popis vrsta rada određenih prema stavku 1. ovoga članka, mora se periodično ispitivati i po potrebi mijenjati, uz savjetovanje s organizacijama zainteresiranih poslodavaca i radnika.

Članak 5.

Svaka članica mora, nakon savjetovanja s organizacijama poslodavaca i radnika, uspostaviti ili odrediti odgovarajuće mehanizme za praćenje provedbe odredaba kojima se osigurava primjena ove Konvencije.

Članak 6.

1. Svaka članica mora, kao prioritetnu zadaću, osmisliti i provoditi programe djelovanja kako bi ukinula najgore oblike dječjeg rada.

2. Takvi programi djelovanja moraju se osmisliti i provoditi uz savjetovanje s odgovarajućim vladinim institucijama, te organizacijama poslodavaca i radnika, uzimajući u obzir, ako je to primjereno, mišljenja drugih zainteresiranih grupa.

Članak 7.

1. Svaka članica mora poduzeti sve potrebne mjere kako bi osigurala djelotvornu provedbu i poštivanje odredaba kojima se primjenjuje ova Konvencija, uključujući utvrđivanje i primjenu kaznenih sankcija ili, ako je to primjereno, drugih sankcija.
2. Svaka članica mora, uzimajući u obzir važnost obrazovanja u ukidanju dječjeg rada, poduzeti djelotvorne i vremenski određene mjere kako bi:
  - (a) spriječila angažiranje djece na najgorim oblicima dječjeg rada;
  - (b) osigurala potrebnu i primjerenu izravnu pomoć za udaljenje djece s najgorih oblika dječjeg rada i njihovu rehabilitaciju i integraciju u društvo;
  - (c) osigurala pristup besplatnom osnovnom obrazovanju i, gdje god je to moguće i primjereno, i profesionalnu izobrazbu svoj djeci udaljenoj s najgorih oblika dječjeg rada;
  - (d) identificirala posebno ugroženu djecu i stupila u izravan kontakt s njima;
  - (e) uzela u obzir posebne okolnosti u kojima se nalaze djevojčice.
3. Svaka članica mora odrediti nadležno tijelo odgovorno za provedbu odredaba kojima se osigurava primjena ove Konvencije.

Članak 8.

Članice moraju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi jedna drugoj pomagale u provedbi odredaba ove Konvencije kroz pojačanu međunarodnu suradnju i/ili pomoć, uključujući potporu društvenom i gospodarskom razvoju, programima iskorjenjivanja siromaštva i svima dostupnom obrazovanju.

Članak 9.

Formalne ratifikacije ove Konvencije priopćavaju se glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada radi registracije.

Članak 10.

1. Ova Konvencija obvezuje samo one članice Međunarodne organizacije rada čije su ratifikacije registrirane kod glavnog ravnatelja.
2. Ona stupa na snagu 12 mjeseci od datuma kada su kod glavnog ravnatelja registrirane ratifikacije dviju članica.
3. Nakon toga, ova Konvencija stupa na snagu u odnosu na svaku članicu dvanaest mjeseci nakon datuma registracije njene ratifikacije.

Članak 11.

1. Članica koja je ratificirala ovu Konvenciju može je otkazati nakon proteka razdoblja od deset godina od datuma kada je Konvencija stupila na snagu, aktom kojeg dostavlja glavnom ravnatelju Međunarodnog ureda rada radi registracije. Otkaz proizvodi pravne učinke godinu dana nakon datuma kad je registriran.
2. Svaka članica koja je ratificirala ovu Konvenciju, i koja u roku od godine dana nakon proteka razdoblja od deset godina iz prethodnog stavka ne otkaže

Konvenciju prema odredbi ovoga članka, bit će obvezana za još jedno razdoblje od deset godina, a nakon toga može otkazati Konvenciju po proteku svakog novog razdoblja od deset godina prema uvjetima predviđenim u ovome članku.

Članak 12.

1. Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada notificira svim članicama Međunarodne organizacije rada registraciju svih ratifikacija ili otkaza što su mu priopćile članice Organizacije.
2. Notificirajući članicama Organizacije registraciju druge ratifikacije, glavni ravnatelj mora upozoriti članice Organizacije na datum kada Konvencija stupa na snagu.

Članak 13.

Glavni ravnatelj Međunarodnog ureda rada priopćuje glavnom tajniku Ujedinjenih naroda radi registracije u skladu sa člankom 102. Povelje Ujedinjenih naroda potpune podatke o svim ratifikacijama i aktima o otkazivanju što ih je registrirao u skladu s odredbama prethodnih članaka.

Članak 14.

Kada to bude smatralo potrebnim, Upravno vijeće Međunarodnog ureda rada podnijet će Općoj konferenciji izvješće o primjeni ove Konvencije i razmotrit će potrebu uvrštavanja pitanja njene potpune ili djelomične revizije na dnevni red Konferencije.

Članak 15.

1. Ako konferencija usvoji novu konvenciju koja bi ovu Konvenciju revidirala u cijelosti ili djelomično, i ako nova Konvencija ne bi odredila drugče:
  - (a) ratifikacija nove revidirajuće konvencije od strane članice ipso iure značila bi otkazivanje ove Konvencije bez obzira na odredbu članka 11., ako, i kada nova revidirajuća konvencija stupa na snagu;
  - (b) od datuma kada nova revidirajuća konvencija stupa na snagu ova Konvencija prestaje biti otvorena za ratifikaciju članicama.
2. Ova Konvencija u svakom slučaju ostaje na snazi u sadašnjem obliku i sadržaju za one članice koje su je ratificirale, a koje nisu ratificirale revidirajuću konvenciju.

Članak 16.

Engleski i francuski tekst ove Konvencije jednak su vjerodostojni.